

کهنه‌ها دوباره نو می‌شوند

در هالیوود بر سر ابتکار چه آمده است؟

ترجمه: حمید گرشاسبی

حقیقت او دوست دارد که یک قصه را بارها و بارها گوش دهد.» مایکل شنه زینگر که به طور غیر رسمی، یک سینما روی حرفه‌ای و مشتاق است و به طور رسمی، مدیر کمپانی سونی پیکچور ایترنیتمت محظوظ می‌شود، می‌گوید: «استانهای غیر اقتباسی با مرگ آریستوفان پایان یافته‌اند. به طور کلی و در عالم درام فقط هفت موقعیت نمایشی وجود دارد که او همه آن‌ها را استفاده کرده است و حالا مابقی آثار، بازسازی به حساب می‌آیند. راجه‌تر اینست در جایی نقل کرده که مستقادان، استانهای تازه می‌خواهند، حال آن که محاطباز نمی‌خواهند دست از قصه‌های قدیمی بردازند.»

بن دنشام، نویسنده، تهیه‌کننده و کارگردان، توضیحی روشنگر دارد: «من به طور ثابت می‌کنم که نیت پنهان در یک استان را تجزیه و

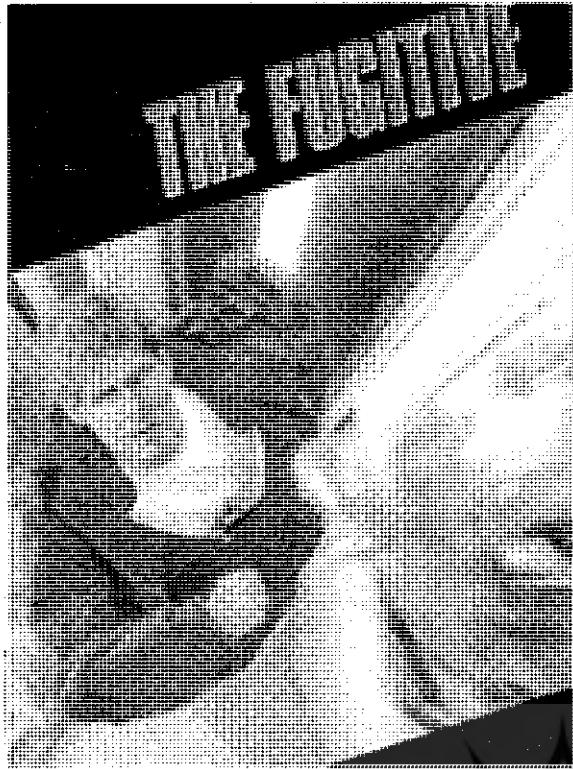
تحلیل کنم. من مطالعات زیادی بر روی روانشناسی داشتم و بد این ترتیج رسیده‌ام که انسان هیچ گاه رفتاری را بدون دلیل انجام نمی‌دهد. ما با استفاده از آموزه‌های زبان‌شناسی، بر داشتن تاریخی خود می‌فرازیم؛ این که چه کسانی تاریخ را ساخته‌اند. ما برای بقاء نیازمند درک و فهم شنیده‌های تاریخی خود هستیم تا اطرافمان را بهتر بشناسیم. من فکر می‌کنم همان طور که استان‌گویی، امری تربیتی است، پذیرش استان هم پرورش یافته است. حوزه کمپیل که در زمینه انسانه، اسطوره و مذهب‌های دنیا مطالعات وسیعی دارد، معقد است، مهم نیست که شما به چه زبان، فرهنگ و جامعه‌ای تعنی داشته باشید. استانهای خوب در فرهنگ‌های مختلف قابل پذیرش هستند، چرا که آن‌ها چیزهایی را می‌گویند که به انسان رفتارشناسی انسان‌ها مربوط می‌شوند. به این سوانح‌های جامعه توجه کنید: مرگ چه تعریفی دارد؟ چه رازی در مرگ نهفته است؟ چه طور می‌شود یک همسر پیدا کرد؟ چه طور می‌شود از شکار شدن جلوگیری کرد؟ چه طور می‌توان برای ادم‌های تحت حمایت خود، غذا پیدا کرد؟ یادتان باشد که همه استان‌ها، همیشه همین سوال‌ها را مطرح می‌کنند. باک هنری که احیرا فیلم قدیمی فارغ‌التحصیل را اکران کرده، گرایشی متفاوت نسبت به بازسازی دارد: «من فکر می‌کنم که همه چیز به بازاریابی بر سر گردد؛ از سیاست و روان‌شناسی گرفته تا جنگ. چرا هنر عامه باید متفاوت باشد!»

بورمن و کسلر، نویسنده فیلم تب شبے شب، معتقد است که

بازسازی آثار سینمایی همیشه در هالیوود رسم بوده است. دادن روحی تازه به کالبد محصولات کهنه، در هر شاخه‌ای از تجارت، روالی استاندارد بوده است. فیلم جنگ‌های ستاره‌ای، اولین فیلمی بود که در سیل به راه افتاده از فیلم‌های قدیمی، به روزی پرده سینما رفته. مجموعه‌های تلویزیونی قدیمی، درباره در قالب فیلم‌های سینمایی تجدی می‌باشد و گاه فیلم‌های سینمایی، به تلویزیون راه می‌یابند و تبدیل به مجموعه‌های تلویزیونی می‌شوند. بازسازی فیلم‌های سینمایی قدیمی هم چنان ادامه دارد. این موضوع در تسویزیون هم مصدق دارد: تلویزیون نیز، مجموعه‌های قدیمی خود را در قالب مجموعه‌های تلویزیونی جدید بازسازی می‌کند. به نظر می‌رسد که برخی از مجموعه‌ها، امیرا هستند. آن سؤالی که باقی است، این که در هالیوود بر سر ابتکار چه آئندۀ است؟

بل ایدلسوون که تایه حال دوباره فرق به کسب جایزه فیلم‌های تسویزیونی شده، معتقد است. ایدل این‌جا چیز بدی نیست، اما مخاطبان بیشتر تو دوست دارند که صرف نظر از اقتباسی یا غیر اقتباسی سردن استان فیلم. جذابیت‌های آن را کشف کنند. ایدلسوون که نویسنده مجموعه‌های کمدی زوج عجیب و ماجراهای باب نیوہارت است، می‌گوید: «مخاطب به کودکی می‌ماند که دوست دارد. هر روز همان فصل قدیمی جک و لویی سحرآبیز را سنتود. جداب ترین بخش این فصل، داد و فربادهای غزل است. مخاطب هیچ احتمالی نمی‌دهد که این استان بز کجا آمده است. در

صد شیکه تلویزیونی نظر داریم. شما چه طور می خواهید مسائل خود را بشناسید؟ شما چه طور می خواهید، آنها را پیدا کنید؟» ریچارد لوئیس ادامه می دهد: «مردم با مجموعه ای از مشاهیم آشنا سروکار دارند. با وجود شبکه های زیبادی که در دسترس همگان قرار گرفته، به ندرت می توان بین مردم شکافی ایجاد کرد و از آنان خواست تا به فیلم های جدید توجه کنند. برنامه های تلویزیونی بسیاری وجود دارند که هرگز دیده نمی شوند، چرا که قابلیت ارتباط برقرار کردن با مردم را ندارند. اما اگر بخواهیم چند مثال خوب بزنیم، باید از فیلم هایی چون خارج از محدوده ها و روح خبیث و شهرت یاد کنیم که احساسی دلپذیر در مردم ایجاد کرده اند. ما باید راهی را پیدا کنیم تا از آن طریق بتوانیم داستان هایی مشابه با این فیلم ها را بیان کنیم؛ داستان هایی که روح اثار اولیه را از خود همراه دارند. در حال حاضر در انجمن صنفی، صحبت از ساخت دنباله ای برای روح خبیث است. قرار شده که دانلیل حس، تراوانت نیز به گروه بازیگران ملحق شود. البته ما مفاهیمی جدیدتر را نیز به قصه وارد کرده ایم. عنوان قبلی این فیلم که از وژه ای آلمانی گرفته شده، اشاره به ارواح موزی دارد. ما به نام فیلم، وژه میراث را اضافه کرده ایم و یک حانواده کامل را هم با قصه فیلم ترکیب کرده ایم که با ارواح، نیز می کنند. و این طریق ما به همان ساختاری که مورد نظر مردم بوده، داستانی دیگر را بیان کرده ایم؛ مجموعه ای با ۴۴ قسمت. ما می خواهیم داستان هایی حسودمن را تعریف کنیم؛ داستان هایی که، مورد درخواست مردم بیرون هستند.» دیگر پروردۀ کمپانی تریلوژی، یک سحر رعد تلویزیونی

بازارسازی چیز تازه ای نیست. «هالیوود، همیشه فیلم های قدیمی را بازارسازی می کند. گاه این کار تا چهار یا پنج بار صورت می گیرد. وقتی که مردم به طور کامل، فیلمی جدید را تماشا می کنند، آنها نمی دانند که آن فیلم چه طور به پایان می رسد، به همین خاطر به هنگام دیدن آن فیلم احساسی از نامنی، آنها را فرا می گیرد. اما فیلم های جدید، برخوردار از احساس هایی ایمن افرین برای یینستگان هستند. هیأت های اجرایی هالیوود، خیلی به دنبال هنر نیستند، آنها بیشتر پول در اوردن را مد نظر دارند.»

استفانو جی. کانل که بالغ بر چهل برنامه تلویزیونی را کارگردانی کرده، راجع به مبنطی بازارسازی نظر داده است: «نابت شده، آن فیلم هایی که بر اساس برنامه های تلویزیونی ساخته شده اند فیلم های خوبی بوده اند. فیلم های پژوهشی چون فواری و مأموریت غیر معکن مثال های خوبی برای این موضوع هستند. وقتی که چنین سودهایی حاصل می شود، شما باید دیوانه باشید که این کار را انجام ندهید.»

نورمن لیر، نویسنده و تهیه کننده کهنه کار تلویزیون درباره نگرانی های جدی خود در رابطه با فقدان حمایت از نوآوری صحبت می کند: «سینما و تلویزیون جزو تجارت های بزرگ آمریکاست. این نهاد توسط غول های هالیوودی کنترل می شوند؛ در واقع آنها یک پروژه را از اول تا آخر دنبال می کنند و سلاقت شخصی خود را بر کار نویستگان اعمال می کنند». لیر که خالق مجموعه های همه در خانواده، ماد، خانواده جفرسون و چند برنامه تلویزیونی و تهیه کننده فیلم های سینمایی گوجه فرنگی های سبز سرخ شده و کنارم بمان، بوده، نگرانی خود از کاهش فرستادهای خلاقه برای نویستگان را شرح می دهد: «بین دیزني - که از یک کمپانی فراتر رفته و خود تبدیل به یک ملت شده است - و تایم وارنر و کمپانی های خبری مردانه اختلاف زیادی وجود ندارد. اگر شما بخواهید برای مخاطب عام بتویسید، در هر کجا که باشید، داستان تان را باید آنقدر ریز کنید تا از قیف این کمپانی ها عبور کند.»

مفاهیم بسته بندی شده

ریچارد لوئیس و جان واتسون که در کمپانی تریلوژی اینترتاینمنت گروپ همکاران پن دنشام به حساب می آیند، احساس نمی کنند که به وسیله «مفاهیم بسته بندی شده» محبوس شده اند. محصولات تلویزیونی چند سال اخیر آنها و ادغام آنها با شبکه تلویزیون بین المللی مترو گدوین میر، سبب شده است که آنها در بازاریابی محصولات شان از امتیاز بهتری برخوردار شوند. دنشام می گوید: «ما نقص داریم که به ریشه های تاریخی خود برگردیم. ما باید میراث تاریخی خود را بازسازی کنیم و آن را به مردم معرفی کنیم، در آینده دنیا را باید از طریق عد شکه تلویزیونی مشاهده کرد. در آینده، کامپیوترها و تلویزیون های واضح بالا و همین طور شبکه و ب تبدیل به ضرورت های زندگی بشر خواهد شد. ما به آن

اساس آن داستان بسازد. قرار است تهیه کننده این فیلم، استیور هافت (تهیه کننده فیلم های انجمان شاعران مرده و اما) او بازیگر آن کریستوف ریو باشد. او می گوید: «من همیشه دوست داشتم فیلم پنجه عقیقی را بازسازی کنم یا دنباله ای بر آن بسازم. ما این کار را خواهیم کرد، اما نه با استفاده از مواد خام هیچگاک، بلکه با بهره گیری از جدیدترین تکنولوژی های روز. قرار گذشت ایم که همه چیز را تغییر دهیم؛ از صندلی چرخدار گرفته تا دوربین های میکروفون ها، پرده ها و غیره». کمپانی یونیورسال در سال ۱۹۸۳، فیلم پنجه عقیقی را دوباره به نمایش گذاشت. از آن موقع به بعد، آینده با آن کمپانی بر سر تصاحب حقوق داستان و لولایج به جنگ و جدل پرداخت؛ طوری که کار آنها به دادگاه کشیده شد. در سال ۱۹۹۰، دادگاه با نظر به این که نویسنده داستان مرده است، به نفع آینده رأی داد. «مالکیت» در حوزه ایده های بازسازی شده، همیشه امری یکسان و ثابت نیست. گاه اتفاق می افتند که نویسنده های متوجه می شوند از مفاهیم و شخصیت های خلق شده به وسیله آنها، فیلمی ساخته اند، بدون این که حتی یک دلار هم به آنها داده باشند. اوضاع همیشه یک شکل نیست. شروع شوارتز که قصد دارد بر اساس مجموعه های برادری پانچ و جزیره گیلکان، فیلمی بسازد، با آگاهی کامل از حقوق مولفان، هشت سال تمام؛ تلاش های سیاری کرد تا صاحبان صنایع و کمپانی های فیلم سازی، حقوق مالی نویسنده های را به رسمیت بشناسند. او معتقد است که خود نویسنده های نیز باید برای مالکیت آثار خود، ارتباطی گسترده با قانون کپی رایت داشته باشند.

وقتی که کمپانی کلمبیا تصمیم گرفت بر اساس مجموعه تلویزیونی افسون شده، فیلم بسازد، هیچ مشورتی با نویسنده و تهیه کننده آن، سول ساکس، انجام نشد. ساکس می گوید که کلمبیا حقوق مادی او را ضایع کرده است. «در هنگام قرارداد برای نویسنده آن مجموعه، از ساخت فیلمی سینمایی بر اساس این مجموعه حرفی به میان نیامد. حالا این شرم آور است که می گویند ما در حال استفاده از فرمی دیگر هستیم. آن چه اهمیت دارد، این است که، آن شخصیت هایی که من خلق کرده ام، آنقدر جذابیت دارد که مردم با آنها ارتباط برقرار می کنند و با آنها زندگی می کنند. یادم هست وقتی که این مجموعه پخش می شد، دانش آموزان به محض رسیدن به خانه، به تماشای آن می نشستند». در این زمانه تور من لیر هم نظر جالبی دارد: «من فکر می کنم که صنعت دوباره سازی برای پیوند بینندگان به گذشته باب شده است. آن چه که صاحبان صنایع به دنبال آن هستند، این است که از این طریق تجارت کنند. بازسازی آثار قدیمی، حاصل میل آنها به نوستالژی نیست، بلکه حاصل میل آنها برای بدست اوردن بول از طریق نوستالژی است.» ریک کوب که خود نیز دستی در صنعت بازسازی دارد و از طرفداران آن محسوب می شود، می گوید: «استفاده از واژه بازسازی، شاید کم مسئله انجیگ باشد. ما ایده ای را از جایی می گیریم و آن را تغییر می دهیم؛ با انتباط با شرایط روز. من فکر می کنم که با وجود سینما، تلویزیون و مولنی مدیا، مکان های فراوانی برای خلاقیت

بازسازی تلویزیونی و مالکیت

شلدون آینده قصد دارد که از تئوری نسبیت اینشتین در صنعت سرگرمی سازی استفاده کند. او از این فرمول استفاده می کند؛ مک + نت = مرت (موضوع کهنه به اضافه نیروی تازه مساوی است با موضوع تازه) او می گوید: «بیگمالیون تیمه ای بسیار کهنه دارد. من آن را مطالعه می کنم و بر آن همکرکن می شوم. سپس به محتوای کهنه آن، فرمی تازه می دهم. باور من این است که ادبیات ناپیراست.»

آینده به عنوان مالک امیریکن پلی کمپانی که قدمتی ۱۰۹ ساله دارد، امتیاز یک برگردان سینمایی از داستانی کوتاه را خریداری کرده است. این داستان متعلق به کورتل ولریج است که هیچگاک از روی آن پنجه عقیقی را ساخته است. او قصد دارد که فیلمی بر

اتفاق می‌افتد که نمایش مجدد فیلم‌ها، برای فیلمنامه‌نویس آن‌فع
مادی داشته باشد. صاحبان کمپانی، توجهی به حقوق مولفان
ندارند. جورج لوکاس، البته یک مورد استثنایی است. او به هنگام
ساخت فیلم، تمام حقوقی بازسازی و دنباله‌سازی را نیز از آن خود
کرد. البته فوکس قرن بیست و لوکاس اصرار دارند که بگویند
نمایش مجدد فیلم را به منظور کسب درآمد انجام نداده‌اند. تمام
شراک، مدیر بخش داخلی فوکس قرن بیست در لوس آنجلس تایمز
گفته است که آن‌ها نمی‌خواسته‌اند برای به دست آوردن پول
بیش‌تر، درخواست‌های لوکاس را زیر پا بگذارند. لوکاس مایل بود
که سه گانه جنگ‌های ستاره‌ای را با جلوه‌های صوتی و تصویری
بهتری نمایش دهند. او می‌خواست که خانواده‌ها یک جا هر سه
فیلم را به تماشا بنشینند؛ طوری که گویی یک داستان را دیده‌اند.
بیست سال پیش، وقتی که این فیلم‌ساز مستقل حون، ایده فیلم
جنگ‌های ستاره‌ای را مطرح کرد، استودیوهای بزرگ پاپس
کشیدند. سی سال پیش، مایک نیکولز هم برای ساخت فیلم
فارغ‌التحصیل مجبور شد که به پنج استودیو مراجعه کند.

نظر به آینده

هم چنان که به هزاره‌ای تازه نزدیک می‌شویم، ما نمونه‌هایی
تازه از فرهنگ خود را کشف می‌کنیم. هالیوود بسیار دوست دارد
که اساس کار خود را بر پایه تکنولوژی‌های جدید استوار کند، اما آیا
این باید بدان معنا باشد که ما از خلاقیت‌ها فاصله بگیریم؟ سول
ساکس می‌گوید: «آینده‌ای وجود ندارد. در مورد هالیوود، آن چه که
معلوم است، حال و گذشته است. هالیوودی‌ها به آینده کلان نظر
ندارند. آن‌ها فقط می‌توانند، فصل آینده را بینند تا در ماه آینده
سرآمد باشند. هالیوودی‌های برای آدم‌های خلاف مراجحت ایجاد
می‌کنند. آن‌ها کشتزاری ندارند تا برای آینده در آن بذری بکارند.
آن‌ها فقط به دنبال گذاری کوچک هستند تا از آن‌گل سرخی
بیزند. آن‌ها حتی تاجران خوبی هم نیستند».

جو ودون نیز نظری مشابه دارد. او که یکی از نویسنده‌گان
فیلم‌های داستان اسباب‌بازی و رستاخیز بیکانه بوده، می‌گوید:
«هالیوود همواره سعی دارد که تقلب کند، بذدد و راههایی آسان
برای ساختن فیلم‌های موفق پیدا کند. اما من همکر می‌کنم که مردم
هنوز دوست دارند که داستان‌های خوب و تازه را تجربه کنند، هر
چند که گاه اتفاق می‌افتد که آن‌ها به شنبدهن تکرار یک داستان
تمایل نشان می‌دهند». ■

یافت می‌شود. شاید بهتر باشد که مثالی بزنم. اگر شما به نمایش
نامه‌های شکسپیر توجه کنید، خواهید دید که او نیز همین کار را
می‌کرده است. البته من نمی‌خواهم فیلمی مثل برادی بانج را با آثار
شکسپیر مقایسه کنیم. اما خب، او نیز این نمایش نامه‌هایش را از
دوران پیش از خود می‌گرفته و آن‌ها را در قالب درخشناد می‌ریخته
است. من فکر می‌کنم که حالا دیگر مرزیندی‌های مشخصی بین
سینما و تلویزیون وجود ندارد.» سول ساکس که هالیوود نوشهای
از او را، مورد استفاده قرار داده، می‌گوید: «هالیوودی‌ها چیز زیادی
نمی‌دانند. ویلیام گولدم معتقد بود که هیچ کس، هیچ نمی‌داند. اما
در مورد هالیوودی‌ها، موضوع از این بدتر است، چرا که آن‌ها
نمی‌دانند که هیچ نمی‌دانند.» شروع شوارتز نیز نظری مشابه دارد:
«برای هالیوودی‌ها هیچ اهمیتی ندارد که هیچ نمی‌داند. آن‌ها پول
و قدرت دارند. اما نویسنده‌گان فقط مغز دارند.

جو استفانو نیز معتقد است که بسیاری از نویسنده‌گان گمان
می‌کنند که دیگر جایی برای خلاقیت نیست، در واقع این موضوع
بیش تر از حس بی‌اعتمادی صاحبان کمپانی‌ها نسبت به نویسنده‌گان
ناشی می‌شود. وقتی که یک نویسنده، اثری جدید خلق می‌کند،
صاحبان کمپانی‌ها نمی‌دانند که آیا این اثر جدید با موقوفیت روپرتو
خواهد شد یا نه؟ اما آن‌ها خوب می‌دانند که فیلمی چون خارج از
حدوده‌ها پر فروش خواهد شد. امروزه، هنر با پول محکم
می‌خورد. نویسنده‌گان مجبورند که برای سرگرم ساختن مردم
بنویسند. امروزه دیگر به بکر بودن موضوع ارزشی نمی‌دهند.

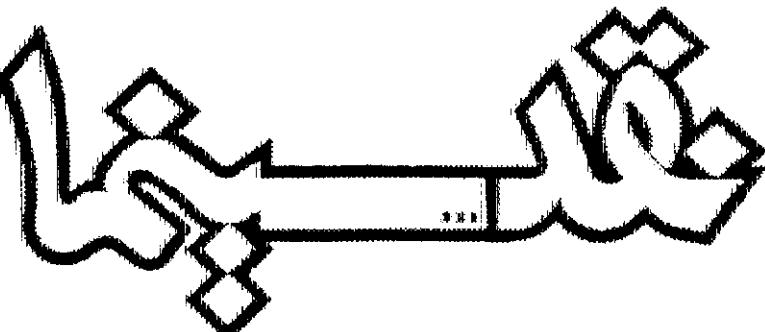
همان‌هایی که قبل‌اً دیده‌اید

نمایش مجدد فیلم‌های قدیمی، خود می‌تواند بخشی از
صنعت دوباره‌سازی باشد. باک هنری معتقد است که نمایش مجدد
فیلم‌های قدیمی راهی مناسب برای بول درآوردن است؛ همان‌طور
که جنگ‌های ستاره‌ای، این موضوع را ثابت کرد. اما بروس پالترو،
تیهیه‌کننده، کهنه کار که می‌خواهد مجموعه‌ای تلویزیونی بر اساس
فیلم فارگو بسازد، نمایش مجدد فیلم‌ها را، راهی برای بازشناختی
فرهنگ می‌داند؛ راهی که ما به واسطه آن می‌توانیم به گذشته
احترام بگذاریم. او دوست ندارد که پدرخوانده را با صدایی جدید
بر پرده سینمایی بیند. او همان نسخه قدیمی را دوست دارد. مایکل
شله زینگر نیز نمایش مجدد را چیز جدیدی تلقی نمی‌کند. او
معتقد است که با نمایش مجدد فیلم‌هایی چون لورنس هریستان و
بانوی زیبای من می‌توان به پول سرشاری دست پیدا کرد. به ندرت

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتوال جامع علوم انسانی

پروژه‌یک موضوع

اقتصاد سینما

● گفت و گو با دکتر حسین نژاد رئیس سازمان توسعه سینمایی سوره / فیلم بی مخاطب، بهتر

است که ساخته نشود / ۵۸

● اقتصاد سینما، از تحلیل تا راهبرد / رضا سالک /

۶۸

● گفت و گو با رئیس بنیاد فیلم اتریش / سینمای اروپا و چالش‌های فرهنگی - اقتصادی / ۷۵

● گفت و گو با فرانک مارشال تهیه کننده و کارگردان / از دغدغه تهیه کنندگی تا کابوس

کارگردانی / ترجمه: جلیل جعفری یزدی / ۷۸

● ترفندهای بازاریابی هالیوود و سینمای مستقل / فیلم‌های برنده، فیلم‌های بازنده / ترجمه: مهدی عبداللهزاده / ۸۳

● تبلیغ کالا در فیلم / ترجمه: سعید خاموش / ۹۰

● بیان‌های حاشیه‌ای / منطقه‌گرایی، ملی‌گرایی، جهان‌گرایی / ۹۴

● فیلم، هالیوود، سینمای ملی، هویت فرهنگی و سیاست‌های سینمایی / ۱۰۳

● چرا آمریکا بر بازار فیلم دنیا تسلط دارد / ۱۱۲

● شگردهای مواجهه هالیوود با جهانی شدن اقتصاد در دهه نود / ۱۲۲

● حجم و ترکیب مبادلات سمعی و بصری / ۱۳۴

● اقتصاد مخاطب‌سازی و جریان‌های یک سویه توزیع فیلم / ترجمه: سودابه نیشی / ۱۴۰